

rozhodnuté výmerom okresného úradu v T. zo dňa 17. novembra 1930, č. j. 20.656/adm. ai 1930, resp. výmerom zemského úradu v U. zo dňa 12. septembra 1931, č. 9250/II-2 ai 1931, ako stolice odvolacej.

Ale podľa týchto výmerov boli za spornú škodu zodpovednými učinení — okrem správcu notárskeho úradu — iba vo všeobecnosti »členovia obecného zastupiteľstva«, bez toho, že by bolo určené, kto sú individuálne títo previnili členovia obecného zastupiteľstva. Takýto všeobecný výrok však nie je ešte výrokom, vydaným proti žalovaným ako jednotlivcom v smysle cit. § 5, odst. 4, a nehodí sa vôbec na to, aby na jeho základe mohol súd v smysle cit. § 5, odst. 5 pokračovať. Určenie previnilých osôb je integrujúcou súčasťou výroku o povinnosti k náhrade škody, ktorý podľa tohoto § 5 spadá do kompetencie administratívneho úradu, a nemôže teda byť doplňované súdom. Na tom nič nemení, že výmer okresného úradu bol doručený žalovaným a že niektorí z nich podali proti nemu odvolanie, lebo tým na jeho všeobecnosti nebolo nič zmenené, a nemôže preto byť reč ani o tom, že by sa proti týmto odvolateľom stal pravoplatným. Tým menej mohla by byť o tom reč dotyčne tých členov obecného zastupiteľstva resp. ostatných žalovaných, ktorí odvolanie ani nepodali, lebo však výmer sa ich osobne netýkal a nemali sa preto dosiaľ proti čomu brániť.

Keďže však takto nebolo dosiaľ podľa § 5 zák. č. 321/1921 Sb. z. a n. (§ 6 pravidiel) vôbec — tým menej pravoplatne — administratívnym poradom rozhodnuté o povinnosti žalovaných k spornej náhrade škody, hoci toto rozhodnutie musí pred sporným pokračovaním podľa citovaného zákona predchádzať (§ 180 č. 2 Osp.), a rozhodnutie o tejto povinnosti nepatrí na porad práva, ale na porad administratívny (§ 180 č. 1 Osp.), bolo treba podľa §§ 540 a 505 Osp. rozhodnúť, ako sa stalo.

Čís. 16898.

Právny význam udelenia dolových vôd podľa § 129 všeobecného banského zákona spočíva jedine v tom, že s hľadiska banských záujmov nebola zistená prekážka, aby ten, komu také vody boli udelené, nepoužíval ich pro seba, a to aj k inému než banskému a hutnému podnikaniu. Udelenie toto samo o sebe nezakladá právny základ k vybíraní poplatkov za používanie dolových vôd tretími osobami.

(Rozh. z 13. apríla 1938, Rv III 297/37.)

Podľa prednesu žaloby udeľovacou listinou banského kapitanátu v B. zo dňa 15. júla 1933 udelené bolo žalujúcej strane podľa § 129 všeob. banského zákona právo užívať na akékoľvek účely dolové vody vytekajúce z dedičnej štóly v-skej, ktorej majiteľom je Čs. štát. — Žalobou domáhala sa žalujúca strana medzi iným, aby žalovaný, ktorý

užíva tieto dolové vody na pohon svojho vodného mlyna, zaviazaný bol zaplatiť jej za toto užívanie peňažnú náhradu, a to na tri roky spolu 9.000 Kč.

Súd prvej stolice žalobu zamietol. Z dôvodov: Podľa § 23 vodného zákona (zák. čl. XXIII:1885) dotyčne banských vôd smerodajné sú banské zákony a pretože v tomto spore ide o užívanie dolových vôd, treba použiť ustanovení všeobecného banského zákona. — Je pravda, že žalujúca strana má podľa § 129 všeob. banského zákona užívacie právo na dolové vody, vytekajúce z dedičnej štóly v-skej, ktorej majiteľom je Čs. štát, že žalovaný tieto vody užíva na pohon svojho vodného mlyna a že za to ani žalujúcej strane, ani majiteľovi bane nič neplatí, avšak žalovaný bol by povinný platiť žalujúcej strane za užívanie týchto vôd len pri podmienkach § 130 všeob. banského zákona, podľa ktorého ak zaplatil majiteľ bane vlastníkovu pozemku, cez pozemok ktorého dolové vody vytekajúce z jeho bane odtekajú, za to odškodné, a to buď určitú sumu raz navždy, buď platí mu ročný poplatok, oprávnený je požadovať od toho, kto vody užíva, na dobu tohoto užívania v prvom prípade zákonné úroky od sumy odškodného zaplateného v jednej sume raz navždy, v druhom prípade nahradenie ročných poplatkov. Žalujúca strana sa v tomto spore sama osvedčila, že majiteľovi bane resp. vlastníkovu pozemku za pretekánie dolových vôd ako odškodné nič nezaplatila. V dôsledku toho podľa § 130 všeobecného banského zákona nie je oprávnená požadovať od žalovaného peňažnú náhradu za užívanie dolových vôd, veď žalujúca strana nie je vlastníčkou týchto vod, ale má podľa § 129 všeob. banského zákona udelené len užívacie právo na ne, toto ju však oprávňuje len na to, aby uvedené dolové vody na akékoľvek účely pre seba užívala, nie však na to, aby požadovala od žalovaného peňažnú náhradu za to, že ich aj on užíva. O d v o l a c í s ú d rozsudok súdu prvej stolice z jeho dôvodov potvrdil.

N a j v y š š í s ú d dovoláciu žiadosť žalujúcej strany zamietol.

Právom sťažuje si žalujúca strana, že jej žaloba bola zamietnutá na základe § 130 všeobecného banského zákona. Tento § upravuje pomer majiteľa bane, ktorý otvoril dolové vody, a toho, kto tieto vody užíva. Žalujúca strana však nie je majiteľkou baní, v ktorých bola sporná dolová voda otvorená.

Nižšie súdy však žalobu preca správne zamietly.

Žalujúca strana požaduje náhradu za užívanie dolovej vody preto, že žalovaný používa tieto vody na pohon svojho mlyna, hoci bola žalujúcej strane udelená banským kapitanátom v B. udeľovacou listinou zo dňa 15. júla 1933, č. 11598/D na akékoľvek účely, v dôsledku čoho má vraj len ona sama právo túto vodu predávať, prenajímať, užívať alebo nepoužívať atď.

Výraz »na akékoľvek účely« prevzatý do udeľovacej listiny z § 129 všeobecného banského zákona, nemožno tak široko vykladať. Právo na

dolové vody upravuje banský zákon. Účelom tohto zákona je pomáhať baníctvu a podnikom, ktoré sú s ním spojené. Bolo by v rozpore s týmto účelom a s duchom zákona, keby vlastník bane mohol používať tieto vody iba k banskému závodu (§ 128 a), odst. 1, § 129 všeobecného banského zákona), kým údelník mohol by ich predávať, do prenájmu dávať, a žiadať a dostávať za ne kúpnu cenu resp. nájomné, aké sa vytvorí podľa pomerov na trhu, kým majiteľ bane musel by sa spokojiť tým, že bude dostávať od toho, kto vody užíva, pokiaľ užívanie trvá, iba zákonné úroky z toho odškodného, ktoré sám zaplatil v jednej sume raz navždy vlastníkovu pozemku, cez ktorého pozemok vody odtekajú, alebo iba náhradu ročného plnenia, keď platí vlastníkovu dotýčného pozemku ročný poplatok (§ 130 všeobecného banského zákona).

Z toho je zrejmé, že výraz »na akékoľvek účely« v odst. 2 § 129 všeobecného banského zákona a v udeľovacej listine znamená iba toľko, že dolové vody — ak majiteľ bane nepoužije svojho práva, zaisteného mu v § 128 všeobecného banského zákona, a nepoužíva dolových vôd pre provoz svojho banského alebo hutníckeho podniku a jeho príslušenství — udelia sa inému tým cieľom, aby ich sám používal vo svojom podniku — i keď ten nie je ani banským ani hutníckym podnikom — a nie tým cieľom, aby ich dával do prenájmu alebo predával, jedným slovom, aby s nimi obchodoval.

Právny význam a smysel udeľovacej listiny banského kapitanátu v B. zo dňa 15. júla 1933, č. 11598/D, možno spatrovať preto len v tom, že po zistení podmienok stanovených v § 129 všeobecného banského zákona a po vykonaní pokračovania tam predpísaného nebola banským úradom so stanoviska banských zájmov spoznaná prekážka, aby banských vôd nebolo používané žalujúcou stranou, a to k iným účelom než banským a hutným. Ako dôvod žalobného nároku na platenie nájomného za používanie týchto vôd neobstojí.

Napadnutý rozsudok je tedy správny a bolo treba dovoláciu žiadosť ako bezzákladnú zamietnuť.

Čís. 16899.

Ustanovenie § 7 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n.*) platia podporne aj pre pracovný pomer súkromných zamestnancov (§ 54 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).)**

(Rozh. z 20. apríla 1938, Rv III 167/38.)

Žalobník domáhal sa žalobou, aby žalované mesto zaviazané bolo zaplatiť mu ako smluvnému úradníkovi mesta služebné požitky na dobu od 1. apríla 1933 do 30. septembra 1936. — Žalované mesto bránilo

*) § 1155 obč. zák.

**) Porov.: Úr. sb. č. 3203 (III).